

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 11-01-2019

SDS version: 1.1

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

---

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: LAWN SAND

Produkt-nr.: -

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Gødning.

Anvendelser der frarådes: Må kun anvendes som beskrevet ovenfor, andre anvendelser skal ske i samråd med leverandøren.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

Linds A/S

Blüchersvej 3

7480 Vildbjerg

Tlf.: +45 99 92 02 33

www.Linds.dk

Kontaktperson og mail:

Kim Lyhne-Petersen, klp@linds.dk

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: HG

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP (1272/2008): Skin Irrit. 2;H315, Eye Irrit. 2;H319

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

Signalord:

Advarsel

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Forårsager hudirritation. (H315)

Forårsager alvorlig øjenirritation. (H319)

Bær beskyttelseshandsker/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338)

Ved hudirritation: Søg lægehjælp. (P332+P313)

Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp. (P337+P313)

2.3. Andre farer

-

Anden mærkning:

-

Andet

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer / Blandinger

Indholdstof	Index-nr./ REACH-Reg. nr.	CAS/EF-nr.	CLP-klassificering	w/w %	Note
Jern(II)sulfat (1:1) heptahydrat	026-003-01-4/ 01-2119513203-57-XXXX	7782-63-0 / 231-753-5	Acute Tox. 4;H302, Skin Irrit. 2;H315, Eye Irrit. 2;H319	10-19,9	-

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding: Søg frisk luft. Hold den tilskadekomne under opsyn. Søg læge ved ubehag.

Indtagelse: Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Søg læge ved ubehag.

Hudkontakt: Fjern forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Ved hudirritation: Søg lægehjælp.

Øjenkontakt: Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.

Øvrige oplysninger: Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Omgivende ild: Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Produktet er ikke umiddelbart antændeligt. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft. Ved brand spaltes produktet og farlige luftarter så som SO_x og NO_x kan dannes. I tilfælde af brand vil der opstå en tyk sort røg. Udsættes man for nedbrydningsprodukter, kan det give helbredsskader.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug personlige værnemidler – se pkt. 8. Undgå kontakt med hud og øjne.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå at udlede større mængder koncentreret spild og rester til kloak.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild opfejes/opsamles til evt. genbrug eller overføres til egnede affaldsbeholdere. Se punkt 13 for bortskaffelse.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Produktet bør anvendes under velventilerede forhold. Der bør være adgang til rindende vand og øjenskyller.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 655 af 31/05/2018 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Jernsalte, opløselige, beregnet som Fe	1 mg/m ³	-

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

DNEL/PNEC-værdier:

DNEL - jern(II)sulfat (1:1) heptahydrat:

Arbejdstagere

Dermalt - Kroniske Systemiske 2,8 mg/kg bw/day

Forbrugere

Dermalt - Kroniske Systemiske 1,4 mg/kg bw/day

Oral - Kroniske systemiske 0,28 mg/kg bw/day

Oral - Akutte Systemiske 20 mg/kg bw/day

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponeringsscenarie til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Brug værnemidler som angivet nedenfor. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde.

Personlige værnemidler:

Åndedrætsværn:	Ikke påkrævet.
Beskyttelse af hænder:	Brug beskyttelsehandsker af nitrilgummi, butylgummi.
Beskyttelse af øjne/ansigt:	Brug beskyttelsesbriller ved risiko for støv i øjnene.
Beskyttelse af hud:	Ikke påkrævet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende:	Sandet pulver
Lugt:	Svag, metallisk
Lugttærskel:	-
pH:	3,9 (1% opløsning (CIPAC MT75,3))
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	200-250
Flammepunkt (°C):	-
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	-
Damptryk (Pa):	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde:	Ca. 1,09 g/ml
Opløselighed:	Ikke opløseligt i vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand:	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet (cPs, 21 °C):	
Eksplosive egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Mindst holdbart:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå sollys, frost og kraftig opvarmning

10.5. Materialer, der skal undgås

Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand eller kraftig opvarmning spaltes produktet og farlige luftarter så som CO_x kan dannes.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger**Akut toksicitet:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Substans	Eksponeeringsvej	Art	Test	Resultat
Jern(II)sulfat (1:1) heptahydrat	Oral	Rotte	LD50	220 mg/kg bw
Jern(II)sulfat (1:1) heptahydrat	Inhalation	Rotte	LC50/ 4 Timer	> 0,3 mg/L air
Jern(II)sulfat (1:1) heptahydrat	Dermalt	Rotte	LD50	> 881 mg/kg bw

Hudætsning/-irritation: Virker irriterende på huden, kan medføre rødme.**Alvorlig øjenskade/øjenirritation:** Irriterer øjnene. Giver svie og tåreflåd.**Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.**Kimcellemutagenicitet:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.**Carcinogenicitet:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.**Reproduktionstoksicitet:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.**Enkel STOT-eksponering:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.**Gentagne STOT-eksponeringer:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.**Aspirationsfare:** Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Ingen data	-	-	-	-

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ingen data	-	-	-

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data	-	-	-

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

-

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald. Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
H	06 10 02	Affald indeholdende farlige stoffer

Særlig mærkning:

-

Forurennet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er ikke omfattet af reglerne om transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

14.1 -14.4

-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Krav om arbejdspladsbrugsanvisning, da produktet indeholder ≥ 1 % af et stof, som er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler.

Anvendelsesbegrænsninger:

-

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

-

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre, med senere ændringer.

Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) - BEK nr. 1793 af 18/12/2015.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1369 af 25. november 2015 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 115 af 26. januar 2017 af lov om kemikalier.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø - BEK nr. 1794 af 18/12/2015.

Bekendtgørelse nr. 655 af 31/05/2018 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1759 af 27/12/2018 om affald, med senere ændringer.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Kilder:

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

EU forordning nr. 276/2010.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H-sætninger omtalt i punkt 2+3:

H302 - Farlig ved indtagelse.

H315 - Forårsager hudirritation.

H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008:	
Skin Irrit. 2;H315	Beregningsmetode
Eye Irrit. 2;H319	Beregningsmetode

Forkortelser og akronymer anvendt i sikkerhedsdatabladet:

REACH: Registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier. Forordning (EF) nr. 1907/2006.

CLP: Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering.

CAS-nr.: Chemical Abstracts Service-nummer.

EF-nr.: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).

DNEL: Afledt nuleffektniveau (Derived No-Effect Level).

PNEC: Beregnet nuleffektkoncentration (Predicted No Effect Concentration).

STOT: Specifik målorgantoksicitet (Specific Target Organ Toxicity).

LD50: Dødelig dosis (Lethal Dose) for 50 % af en forsøgspopulation.

LC50: Dødelig koncentration (Lethal Concentration) for 50 % af en forsøgspopulation.

EC50: Den effektive stofkoncentration, der medfører 50 % af maksimal respons.

PBT: Persistent, bioakkumulerende og toksisk stof (Persistent, Bioaccumulative and Toxic).

vPvB: Meget persistent og meget bioakkumulerende (Very Persistent and Very Bioaccumulative).

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Andet

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

1-16 – Generel opdatering.

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

1.0 (13-02-2014).
